«ҚҰҚЫҚТАНУ НЕГІЗДЕРІ» пәні бойынша олимпиаданың аудандық кезеңін өткізу шарттары

«ҚҰҚЫҚТАНУ НЕГІЗДЕРІ» пәні бойынша аудандық олимпиаданың негізгі мақсаты оның қатысушылары арасында конкурстық іріктеу арқылы олимпиада жеңімпаздарын анықтау болып табылады.

Тапсырмалар мазмұны 9-11 сынып оқушыларының білімдері мен қабілеттеріне қойылатын бағдарламалық талаптарға сай келеді, алайда, аудандық олимпиаданың пәндік қазылар алқасына тек мектептік материалдарды ғана емес, сонымен қатар факультативтік бағдарламаларды меңгеру талабы қойылады, жеңімпаз-қатысушылардың жұмысын бағалауда жоғарыда аталған жалпы деңгейлерге сәйкес бағалауға барынша жоғары тәсіл қолданатын болады.

***

Аудандық олимпиада 9-ші, 10-шы және 11-ші сынып оқушылары үшін бір күн ішінде өткізіледі және бір кезеңнен тұрады.

Олимпиада тест түрінде өткізіледі (25 тест). Әрбір дұрыс жауап 2 (екі) балмен бағаланады. Дұрыс жауаптар 100% болғанда ең жоғарғы балл 50 бірлікті құрайды.

Тест өткізу уақыты – 60 мин.

Тест парағында түзетулер мен өзгертулерге жол берілмейді (дұрыс немесе бұрыс жауапты белгілеу), бұлай болған жағдайда жауап дұрыс деп танылмайды.

ТЕСТ БОЙЫНША ЕҢ ЖОҒАРҒЫ БАЛЛ: 50 БАЛЛ

Барлық сынып оқушыларының жұмыстарын рәсімдеуге қойылатын жалпы талаптар.

Тестілеу өткізу кезінде қатысушыларға тест тапсырмалары және оларға жауап беру үшін келесі үлгідегі жауаптарды белгілеу парақтары беріледі:

Тест нөмірі	A нұсқасы	B нұсқасы	C нұсқасы	D нұсқасы	E нұсқасы
1-ші	-	+	-	-	-

Олимпиада қатысушысының пікірінше дұрыс жауап тұрған тиісті бағанға «+» белгісі, ал қалған бағандарға – сызығы қойылады.

Түзетулер мен сызып тастаулар бар бағандарды қазылар алқасы бір жақты емес жауап деп таниды және дұрыс жауаптарды есептеу барысында назарға алмайды.

«Құқықтану негіздері» пәні бойынша тест тапсырмалары
(аудандық деңгей)
11 - сынып

1. Жаза мақсаты:
A) сазайын тарттыру
B) сотталған адамды қайта тәрбиелеу
C) сотталған адамды түзеу
D) қамау
E) бас бостандығынан айыру

2. Кінә нысандары:
A) қасақаналық, абайсыздық
B) қасақаналық, абайсыздық, менмендік
C) мақсат, ниет
D) объект, субъект
E) объективті жақ, субъективті жақ

3. Ұсақ-түйек жымқыру (ҚРҚК 187-бап) құрамындағы болмашы мөлшер құны:
A) жеке тұлғаға тиесілі мүліктің бір айлық есептік көрсеткіштен аспайтын құн
B) жеке тұлғаға тиесілі мүліктің екі айлық есептік көрсеткіштен аспайтын құн
C) жеке тұлғаға тиесілі мүліктің бес айлық есептік көрсеткіштен аспайтын құн
D) жеке тұлғаға тиесілі мүліктің он айлық есептік көрсеткіштен аспайтын құн
E) жеке тұлғаға тиесілі мүліктің үш айлық есептік көрсеткіштен аспайтын құн

4. Экоцид қандай қылмыстардың тобына жатады?
A) жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар
B) мемлекеттің конституциялық құрылысының негіздеріне және қауіпсіздігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар
C) қоғамдық қауіпсіздікке және қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар
D) бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар
E) экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтар

5. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі бойынша қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі болып табылады:
A) қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау, яғни қылмыс не қылмыстық теріс қылық құрамының барлық белгілері бар іс-әрекеттер қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі болып табылады
B) қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау, яғни қылмыс құрамының барлық белгілері бар іс-әрекеттер қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі болып табылады
C) Қазақстан Республикасының заңнамасына қарсы кез келген құқық бұзушылықтарды жасау

D) қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау, яғни қылмыстық теріс қылық құрамының барлық белгілері бар іс-әрекеттер қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі болып табылады
E) қасақана қылмыс жасау

6. Қылмыстық құқық бұзушылықтар қоғамға қауіптілік және жазаланушылық дәрежесіне қарай қалай бөлінеді:
A) қылмыстар, қылмыстық теріс қылықтар, тәртіптік теріс қылықтар
B) қылмыстық теріс қылықтар, әкімшілік құқық бұзушылықтар
C) қылмыстар, әкімшілік құқық бұзушылықтар
D) қылмыстар, қылмыстық теріс қылықтар
E) қылмыстар, қылмыстық теріс қылықтар, әкімшілік құқық бұзушылықтар

7. Прокурорлық қадағалау актілері:
A) заңдар, жарлықтар
B) наразылық, санкция, нұсқау, ұсыну, қаулы
C) өтінішхат, арыз, үндеу, заңды түсіндіру
D) бұйрықтар, өкімдер, ережелер, нұсқаулықтар, регламенттер және басқалар
E) заңдар, қаулылар, шешімдер

8. Кінәсіздік презумпциясы белгілерінің бірін көрсетіңіз:
A) ешкім де өзінің кінәсіздігін дәлелдеуге міндетті емес
B) әркімнің өз құқықтары мен бостандықтарының сот арқылы қорғалуына құқығы бар.
C) мемлекет әркімнің сот төрелігіне қол жеткізуін қамтамасыз етеді
D) ешкімді де бір қылмыстық құқық бұзушылық үшін қайтадан қылмыстық жауапқа тартуға болмайды
E) соттың шешімінсіз ешкімді де өз мүлкінен айыруға болмайды

9. Қылмыстық-процестік заңнама бойынша кәмелетке толмаған адамнан жауап алу уақытының ұзақтығы қандай?
A) үзіліссіз бір сағаттан артық, жалпы алғанда күніне екі сағаттан артық жүргізілмейді
B) үзіліссіз бір сағаттан артық жүргізілмейді
C) үзіліссіз үш сағаттан артық, жалпы алғанда күніне төрт сағаттан артық жүргізілмейді
D) үзіліссіз төрт сағаттан артық, жалпы алғанда күніне бес сағаттан артық жүргізілмейді
E) үзіліссіз екі сағаттан артық, жалпы алғанда күніне төрт сағаттан артық жүргізілмейді

10. Қылмыстық қудалауды жүзеге асыратын лауазымды адам:
A) сот отырысының хатшысы
B) адвокат
C) тергеуші
D) медиатор

E) сот приставы

11. Медиация дегеніміз:

A) тараптардың ерікті келісімі бойынша жүзеге асырылатын, олардың өзара қолайлы шешімге қол жеткізуі мақсатында медиатордың (медиаторлардың) жәрдемдесуімен тараптар арасындағы дауды (дау-шарды) реттеу рәсімі
B) азаматтар мен заңды тұлғалардың азаматтық құқықтары мен міндеттерін белгілеуге, өзгертуге немесе тоқтатуға бағытталған әрекеттері
C) тараптардың ерікті келісімі бойынша жүзеге асырылатын, олардың өзара қолайлы шешімге қол жеткізуі мақсатында соттың жәрдемдесуімен тараптар арасындағы дауды (дау-шарды) реттеу рәсімі
D) тараптардың медиация басталғанға дейін дауды (дау-шарды) шешу мақсатында медиатормен жасасатын жазбаша келісімі
E) тараптардың медиация нәтижесінде өздері қол жеткізген жазбаша келісімі

12. Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы Кодекске сәйкес неке жасы:

A) неке (ерлі-зайыптылық) жасы еркектер мен әйелдер үшін он алты жас болып белгіленеді
B) неке (ерлі-зайыптылық) жасы еркектер мен әйелдер үшін он сегіз жас болып белгіленеді
C) неке (ерлі-зайыптылық) жасы еркектер мен әйелдер үшін он жеті жас болып белгіленеді
D) неке (ерлі-зайыптылық) жасы еркектер мен әйелдер үшін шектелмеген
E) неке (ерлі-зайыптылық) жасы еркектер мен әйелдер үшін 14-18 жас аралығы болып белгіленеді

13. Қорғаншылық дегеніміз:

A) 14 жасқа толмаған балалардың және сот әрекетке қабілетсіз деп таныған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны
B) 18 жасқа толмаған балалардың және сот әрекетке қабілетсіз деп таныған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны
C) 20 жасқа толмаған балалардың және сот әрекетке қабілетсіз деп таныған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны
D) 13 жасқа толмаған балалардың және сот әрекетке қабілетсіз деп таныған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны
E) 14-18 жас аралығындағы балалардың және сот әрекетке қабілетсіз деп таныған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны

14. Қамқоршылық дегеніміз:

A) 14 жасқа дейінгі баланың (балалардың), сондай-ақ сот әрекет қабілетін шектеген кәмелетке толған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны

B) 13 жасқа дейінгі баланың (балалардың), сондай-ақ сот әрекет қабілетін шектеген кәмелетке толған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны
C) сот әрекет қабілетін шектеген кәмелетке толған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны
D) 14-16 жасқа дейінгі баланың (балалардың), сондай-ақ сот әрекет қабілетін шектеген кәмелетке толған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны
E) 14-18 жасқа дейінгі баланың (балалардың), сондай-ақ сот әрекет қабілетін шектеген кәмелетке толған адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғаудың құқықтық нысаны

15. Қазақстан Республикасы азаматтарының құқық қабілеттілігі қай кезден басталады?
A) азаматтың құқық қабілеттілігі ол туған кезден басталып зейнеткерлік жасына жеткен соң тоқтатылады
B) азаматтың құқық қабілеттілігі он алты жасқа жеткен кезде басталады
C) азаматтың құқық қабілеттілігі он сегіз жасқа жеткен кезде басталады
D) азаматтың құқық қабілеттілігі ол туған кезден басталып қайтыс болған соң тоқтатылады
E) азаматтың құқық қабілеттілігі он төрт жасқа жеткен кезде басталады

16. Меншік құқығы дегеніміз не?
A) субъектінің заң құжаттары арқылы танылатын және қорғалатын өзіне тиесілі мүлікті өз қалауынша иелену, пайдалану және оған билік ету құқығы
B) субъектінің заң құжаттары арқылы танылатын және қорғалатын өзіне тиесілі мүлікті өз қалауынша иелену және оған билік ету құқығы
C) субъектінің заң құжаттары арқылы танылатын және қорғалатын өзіне тиесілі мүлікті өз қалауынша пайдалану және оған билік ету құқығы
D) субъектінің заң құжаттары арқылы танылатын және қорғалатын өзіне тиесілі мүлікті өз қалауынша иелену және пайдалану құқығы
E) субъектінің заң құжаттары арқылы танылатын және қорғалатын өзіне тиесілі мүлікті өз қалауынша иелену құқығы

17. Мемлекеттік бюджеттің негізгі кіріс көзі:
A) азаматтардың өз ақшаларын банкте сақтауы
B) салықтар
C) баждар
D) ақшаны эмиссиялау
E) қайырымдылықтан түскен қаражат
18. Айналымнан басы артық ақшаларды алып тастау арқылы ақшаның санын азайту қалай аталады?
A) девальвация
B) деноминация
C) ревальвация
D) дамно

E) дефляция

19. Валюта дегеніміз:
A) тек шетелдің ақша қаражаттары
B) тек еркін жүретін ақша бірлігі
C) қандай да болмасын мемлекеттің ақша бірлігі
D) тек өзімізге достас елдердің ақша қаражаттары
E) жартылай айналымға түсетін шет елдің ақшасы

20. Банк дегеніміз:
A) ҚР ақша қоры
B) ҚР заңдарына сәйкес банк қызметін жүзеге асыруға құқылы коммерциялық ұйым болып табылатын заңды тұлға
C) ҚР заңдарына сәйкес банк қызметін жүзеге асыруға құқылы коммерциялық емес ұйым болып табылатын заңды тұлға
D) кәсіпорындар мен ұйымдардың бос ақша қаражатын тарту және жинақтауды жүзеге асыратын қаржы-несие мекемесі
E) ақша-кредит операцияларын жүргізетін орын

21. Қазақстан Республикасында теңге қай жылы енгізілді?
A) 1993 жылы 12 қарашада
B) 1994 жылы 16 желтоқсанда
C) 1993 жылы 15 қарашада
D) 1996 жылы 1мамырда
E) 1995 жылы 23 ақпанда

22. Салық түрі болып табылмайды:
A) жеке табыс салығы
B) акция
C) акциз
D) мүлік салығы
E) жер салығы

23. Эмиссия деп:
A) ақшаның өз құндылығын жоғалтуын айтамыз
B) ақшаны тексеру процесі
C) ақшаны сату
D) ақшалар мен бағалы қағаздарды айналымға шығару
E) ақшаны жою
24. Кедендік баждардың ставкалары мен алыну тәртібін белгілейтін орган:
A) ҚР Парламенті
B) ҚР Қаржы министрлігі
C) ҚР Президенті
D) ҚР Кедендік бақылау органдары
E) ҚР Ішкі істер органдары

25. Шарт дегеніміз:

A) екі немесе одан көп адамның азаматтық құқықтар мен міндеттерді белгілеу, өзгерту немесе тоқтату туралы келісімі шарт деп танылады

B) үш немесе одан көп адамның азаматтық құқықтар мен міндеттерді белгілеу, өзгерту немесе тоқтату туралы келісімі шарт деп танылады

C) екі немесе одан көп адамның азаматтық құқықтар мен міндеттерді белгілеу туралы келісімі шарт деп танылады

D) екі немесе одан көп адамның азаматтық құқықтар мен міндеттерді белгілеу немесе тоқтату туралы келісімі шарт деп танылады

E) екі немесе одан көп адамның азаматтық құқықтар мен міндеттерді тоқтату туралы келісімі шарт деп танылады

Условия проведения районной олимпиады по предмету «ОСНОВЫ ПРАВОВЕДЕНИЯ»

Основной целью районной олимпиады по предмету «Основы правоведения» является выявление победителей олимпиады в ходе конкурсного отбора среди ее участников.

Содержание заданий соответствует программным требованиям к знаниям и умениям учащихся 9-11 классов, однако, предметным жюри районной олимпиады предъявляются к владению материалом не только школьной, но и факультативной программы, к оценке работ участников-победителей в соответствии с вышеизложенными общими критериями.

***

Районные олимпиады проводятся в один тур для учащихся 9-х, 10-х и 11-х классов в течение 1-го дня.

Олимпиада проводится в форме тестирования (25 тестов). Каждый правильный ответ оценивается в 2 (два) балла. Максимальный балл составляет 50 единиц при наличии 100% правильных ответов.

Время проведения тестирования – 60 мин.

На тестовом листе не допускаются исправления и пометки (правки правильных или неправильных ответов), иначе ответ не будет засчитан как верный.

МАКСИМАЛЬНЫЙ БАЛЛ ПО ТЕСТИРОВАНИЮ СОСТАВЛЯЕТ: 50 БАЛЛОВ

Общие требования к оформлению работ учащихся всех классов.

При проведении тестирования участникам выдаются листы с тестовыми заданиями и листы для ответа на них, выполненные по следующей форме:

Номер теста	вариант A	вариант B	вариант C	вариант D	вариант E
1-ый	-	+	-	-	-

В соответствующей графе, где на взгляд участника олимпиады содержится правильный ответ, ставится символ «+», в других графах – прочерки.

Графы, в которых имеются помарки и зачеркивания, воспринимаются жюри как неоднозначный ответ и не принимаются во внимание при подсчете правильных ответов.

Тестовые задания по предмету «Основы правоведения»
(районный уровень)
11 - класс

1. Цель наказания:
A) карательная цель
B) перевоспитание осужденного
C) исправление осужденного
D) арест
E) лишение свободы

2. Формы вины:
A) умышленность, неосторожность
B) умышленность, неосторожность, самонадеянность
C) цель, мотив
D) объект, субъект
E) объективная сторона, субъективная сторона

3. Стоимость незначительного размера в составе мелкого хищения (ст. 187 УКРК):
A) стоимость имущества, принадлежащего физическому лицу, не превышающая одного месячного расчетного показателя
B) стоимость имущества, принадлежащего физическому лицу, не превышающая двух месячных расчетных показателей
C) стоимость имущества, принадлежащего физическому лицу, не превышающая пяти месячных расчетных показателей
D) стоимость имущества, принадлежащего физическому лицу, не превышающая десяти месячных расчетных показателей
E) стоимость имущества, принадлежащего физическому лицу, не превышающая трех месячных расчетных показателей

4. К какой группе преступлений относится экоцид?
A) уголовные правонарушения против личности
B) уголовные правонарушения против основ конституционного строя и безопасности государства
C) уголовные правонарушения против общественной безопасности и общественного порядка
D) преступления против мира и безопасности человечества
E) экологические уголовные правонарушения

5. Что является основанием уголовной ответственности по Уголовному кодексу Республики Казахстан?
A) совершение уголовного правонарушения, то есть деяния, содержащего все признаки состава преступления либо уголовного проступка

B) совершение уголовного правонарушения, то есть деяния, содержащего все признаки состава преступления
C) совершение любого правонарушения, противоречащее законодательству Республики Казахстан
D) совершение уголовного правонарушения, то есть деяния, содержащего все признаки состава уголовного проступка
E) совершение умышленного преступления

6. Уголовные правонарушения в зависимости от степени общественной опасности и наказуемости подразделяются:
A) преступления, уголовные проступки, дисциплинарные проступки
B) уголовные проступки, административные правонарушения
C) преступления, административные правонарушения
D) преступления, уголовные проступки
E) преступления, уголовные проступки, административные правонарушения

7. Акты прокурорского надзора:
A) законы, указы
B) протест, санкция, указание, представление, постановление
C) ходатайство, заявление, обращение, разъяснение закона
D) приказы, распоряжения, положения, инструкции, регламенты и другие.
E) законы, постановления, решения

8. Укажите один из признаков презумпций невиновности:
A) никто не обязан доказывать свою невиновность
B) каждый имеет право на судебную защиту своих прав и свобод.
C) государство обеспечивает каждому доступ к правосудию
D) никто не может быть подвергнут повторно уголовной ответственности за одно и то же уголовное правонарушение
E) никто не может быть лишен своего имущества иначе как по решению суда

9. Какова продолжительность времени допроса несовершеннолетнего по Уголовно-процессуальному законодательству?
A) не проводится более одного часа без перерыва, в общей сложности более двух часов в день
B) не проводится более одного часа без перерыва
C) не проводится более трех часов без перерыва, в общей сложности более четырех часов в день
D) не проводится более четырех часов без перерыва, в общей сложности более пяти часов в день
E) не более двух часов без перерыва, в общей сложности более четырех часов в день

10. Должностное лицо, осуществляющее уголовное преследование:
A) секретарь судебного заседания
B) адвокат
C) следователь
D) медиатор

E) судебный пристав

11. Медиация это -

A) процедура урегулирования спора (конфликта) между сторонами при содействии медиатора (медиаторов) в целях достижения ими взаимоприемлемого решения, реализуемая по добровольному согласию сторон

B) действия граждан и юридических лиц, направленные на установление, изменение или прекращение гражданских прав и обязанностей

C) процедура урегулирования спора (конфликта) между сторонами при содействии суда в целях достижения ими взаимоприемлемого решения, реализуемая по добровольному согласию сторон

D) письменное соглашение сторон, заключаемое с медиатором в целях разрешения спора (конфликта) до начала медиации

E) письменное соглашение сторон, достигнутое ими в результате медиации

12. Брачный возраст в соответствии с Кодексом О браке (супружестве) и семье:

A) брачный (супружеский) возраст устанавливается для мужчин и женщин в шестнадцать лет

B) брачный (супружеский) возраст устанавливается для мужчин и женщин в восемнадцать лет

C) брачный (супружеский) возраст устанавливается для мужчин и женщин в семнадцать лет

D) брачный (супружеский) возраст для мужчин и женщин не ограничен

E) брачный (супружеский) возраст устанавливается для мужчин и женщин в возрасте от 14 до 18 лет

13. Опека это -

A) правовая форма защиты прав и интересов детей, не достигших 14-летнего возраста, и лиц, признанных судом недееспособными

B) правовая форма защиты прав и интересов детей, не достигших 18 лет, и лиц, признанных судом недееспособными

C) правовая форма защиты прав и интересов детей, не достигших 20-летнего возраста, и лиц, признанных судом недееспособными

D) правовая форма защиты прав и интересов детей, не достигших 13-летнего возраста, и лиц, признанных судом недееспособными

E) правовая форма защиты прав и интересов детей в возрасте 14-18 лет и лиц, признанных судом недееспособными

14. Попечительство это -

A) правовая форма защиты прав и интересов ребенка (детей) в возрасте до 14 лет, а также совершеннолетних лиц, ограниченных судом в дееспособности

B) правовая форма защиты прав и интересов ребенка (детей) в возрасте до 13 лет, а также совершеннолетних лиц, ограниченных судом в дееспособности

C) правовая форма защиты прав и интересов совершеннолетних лиц, ограниченных судом в дееспособности

D) правовая форма защиты прав и интересов ребенка (детей) в возрасте от 14 до 16 лет, а также совершеннолетних лиц, ограниченных судом в дееспособности
E) правовая форма защиты прав и интересов ребенка (детей) в возрасте от 14 до 18 лет, а также совершеннолетних лиц, ограниченных судом в дееспособности

15. Когда возникает правоспособность граждан Республики Казахстан?
A) правоспособность гражданина возникает в момент его рождения и прекращается по достижению пенсионного возраста
B) правоспособность гражданина возникает по достижении шестнадцатилетнего возраста
C) правоспособность гражданина возникает по достижении восемнадцатилетнего возраста
D) правоспособность гражданина возникает в момент его рождения и прекращается смертью
E) правоспособность гражданина возникает по достижении четырнадцатилетнего возраста

16. Что означает право собственности?
A) право собственности есть признаваемое и охраняемое законодательными актами право субъекта по своему усмотрению владеть, пользоваться и распоряжаться принадлежащим ему имуществом
B) право собственности есть признаваемое и охраняемое законодательными актами право субъекта по своему усмотрению владеть и распоряжаться принадлежащим ему имуществом
C) право собственности есть признаваемое и охраняемое законодательными актами право субъекта по своему усмотрению пользоваться и распоряжаться принадлежащим ему имуществом
D) право собственности есть признаваемое и охраняемое законодательными актами право субъекта по своему усмотрению владеть и пользоваться принадлежащим ему имуществом
E) право собственности есть признаваемое и охраняемое законодательными актами право субъекта по своему усмотрению владеть принадлежащим ему имуществом

17. Основной источник дохода государственного бюджета:
A) хранение гражданами своих денег в банке
B) налоги
C) пошлины
D) эмиссия денег
E) средства от благотворительности

18. Как называется уменьшение количества денег путем изъятия излишних денег из обращения?
A) девальвация
B) деноминация
C) ревальвация

D) дамно
E) дефляция

19. Валюта это -
A) только иностранные денежные средства
B) только свободно перемещающаяся денежная единица
C) денежная единица какого-либо государства
D) только денежные средства дружественных нам стран
E) деньги иностранной страны, поступающие в частичное обращение

20. Банк это -
A) денежный фонд РК
B) юридическое лицо, являющееся коммерческой организацией, вправе осуществлять банковскую деятельность в соответствии с законодательством РК
C) юридическое лицо, являющееся некоммерческой организацией, вправе осуществлять банковскую деятельность в соответствии с законодательством РК
D) финансово-кредитное учреждение, осуществляющее привлечение и накопление свободных денежных средств предприятий и организаций
E) место проведения денежно-кредитных операций

21. В каком году в Республике Казахстан был введен тенге?
A) 12 ноября 1993 г.
B) 16 декабря 1994 г.
C) 15 ноября 1993 г.
D) 1 мая 1996 г.
E) 23 февраля 1995 г.

22. Не является видом налога:
A) индивидуальный подоходный налог
B) акция
C) акциз
D) налог на имущество
E) земельный налог
23. Эмиссия это -
A) потеря деньгами своей ценности
B) процесс проверки денег
C) продажа денег
D) выпуск в обращение денег и ценных бумаг
E) уничтожение денег

24. Орган, устанавливающий ставки и порядок взимания таможенных пошлин:
A) Парламент РК
B) Министерство финансов РК
C) Президент РК
D) Органы таможенного контроля РК

E) Министерство внутренних дел РК

25. Договор это -

A) договором признается соглашение двух или более лиц об установлении, изменении или прекращении гражданских прав и обязанностей

B) договором признается соглашение трех и более лиц об установлении, изменении или прекращении гражданских прав и обязанностей

C) договором признается соглашение двух или более лиц об установлении гражданских прав и обязанностей

D) соглашение двух или более лиц об установлении или прекращении гражданских прав и обязанностей признается договором

E) соглашение двух или более лиц о прекращении гражданских прав и обязанностей